

SOCIAAL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Hoe kunnen we in de omgeving Asten de huisvesting van
arbeidsmigranten verbeteren?

Jill Meulendijks & Maud Weekers

Begeleider: meneer Hopstaken

Inleverdatum: 02-06-2021

Inhoud

VOORWOORD	3
INLEIDING	3
Antwoorden op deelvragen	4
BRONNEN	6
METHODE	7
De enquête:	7
De interviews:	8
RESULTATEN	9
Conclusie enquête:	12
Resultaten interviews:	13
CONCLUSIE EN DISCUSSIE	14
Resultaten probleemstelling en hypothese	14
Representativiteit	14
Beperkingen onderzoek	14
Vervolgonderzoek	15
LOGBOEK	17
BIJLAGE A	18

VOORWOORD

Wij zijn Maud Weekers en Jill Meulendijks, wij zitten op het Varendonck College in Asten. Voor het vak maatschappijwetenschappen zijn wij gestart met een project met betrekking tot omgeving Asten. Dit is in samenwerking met gemeente Asten.

We hebben ons laten informeren over het onderwerp arbeidsmigratie omgeving Asten door Liedewij Wiersma. Wij willen haar hiervoor bedanken, haar informatie was erg nuttig voor ons project.

In het begin vonden we het lastig om de juiste onderzoeksvraag te vinden. Meneer Hopstaken heeft ons hier goed in geholpen. Ook danken we hem hiervoor. De bevraagde bewoners van Asten hebben ons ook verder geholpen in ons onderzoek. We willen hun ook bedanken voor het meewerken aan ons onderzoek.

INLEIDING

Wat zijn arbeidsmigranten?

Voor u begint met het lezen van dit verslag is het handig om te weten wat arbeidsmigranten zijn. Arbeidsmigranten zijn mensen die vanuit het buitenland naar Nederland komen om te werken. Binnen deze groep valt nog onderscheid te maken. Je hebt de kenniswerker, die verhuist vanwege zijn kennis over een bepaald product. En de overige migranten. Vaak komen zij vanwege betere lonen en armoede in hun land. In ons verslag hebben wij te maken met de tweede doelgroep; de overige arbeidsmigranten. (S. Drenth, 22 april 2021)

Wonen en werken

Ruim 400.000 Europeanen werken voor Nederlandse bedrijven. Ze werken in sectoren waarin Nederlandse arbeidskrachten niet tot nauwelijks te vinden zijn. Arbeidsmigranten verdringen daarom ook geen Nederlanders op de arbeidsmarkt. Zij zorgen er juist voor dat bedrijven waarin weinig Nederlandse arbeidskrachten te vinden zijn in stand worden gehouden. Vanwege de veiligheid van arbeidsmigranten betreft werk en woonruimte stelden Nederland een veiligheidsprotocol op. (R. vd Meijden, 28 juni 2021)

Deelvragen:

- Wat vinden mensen ervan als zij in het centrum vestigen?
- Waar zou een vakantiepark aan moeten voldoen om ze daar te vestigen?
- Wie is verantwoordelijk voor huisvesting arbeidsmigranten?
- Wat zijn de mogelijkheden voor huisvesting?

Probleemstelling

Arbeidsmigranten komen naar Nederland om te werken. Na werk gaan zij ook graag naar een fatsoenlijke leefomgeving. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten zijn verschillende regels. Deze zijn te vinden in de beleidsnotitie arbeidsmigranten. Rondom Asten is de laatste maanden ook een probleem geweest. Arbeidsmigranten waren gevestigd op vakantiepark Prinsenmeer, maar de gemeente heeft ook aangegeven dat dit geen woonplaats is. Dit is bedoeld voor een tijdelijke verblijfplaats voor vakantie en recreatie. Deze migranten moesten het vakantiepark verlaten. Wat dan wel een goede verblijfplaats is vroegen wij ons af. Ook staat huisvesting in verband met het woningtekort, er zijn al niet veel woningen daarom is het erg lastig om een goede woonplaats te vinden.

Antwoorden op deelvragen

- Wat vinden mensen ervan als zij in het centrum vestigen?

Uit de enquête en het interview komt naar voren dat mensen er niet erg enthousiast over zijn. De voorkeur gaat uit naar een andere vestigingsplaats, mocht hier geen andere mogelijkheid in zijn zouden ze er mee kunnen kampen.

- Waar zou een vakantiepark aan moeten voldoen om ze daar te vestigen?

Een vakantiepark is een recreatieplaats en is geschikt voor vakanties van toeristen. Het is niet de bedoeling dat mensen dit als woonplaats gaan zien. Een arbeidsmigrant is te verdelen in drie groepen. De eerste groep blijft tot 4 maanden (short-stay) in Nederland, hij of zij wordt dan ook niet gezien als burger. Arbeidsmigranten die van 4 maanden tot en met 3 jaar verblijven (mid-stay) krijgen een reguliere woning toegewezen. Arbeidsmigranten die 3 jaar of langer verblijven (long-stay) krijgen ook een reguliere woning toegewezen. Bij een mid-stay en long-stay worden de arbeidsmigranten ingeschreven bij de gemeente, zij worden dan ook gezien als burger. Ze krijgen dan dezelfde rechten als dorpsgenoten. Hun privacy en een goede toekomst is dan ook van belang. Een vakantiepark zou dan dus ook geen optie zijn.

- **Wie is verantwoordelijk voor huisvesting arbeidsmigranten?**

De baas van de desbetreffende arbeidsmigrant is verantwoordelijk voor de huisvesting. Dit hoort bij hun rol als ondernemer/baas. Dat heet maatschappelijk verantwoord ondernemen. Vaak worden arbeidsmigranten via een uitzendbureau in een juiste woning geplaatst.

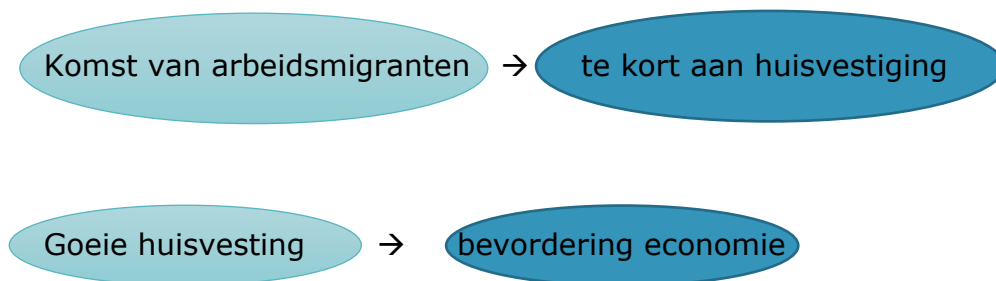
- **Wat zijn de mogelijkheden voor huisvesting?**

Het is niet de bedoeling dat de huisvesting in reguliere woningen in het centrum plaats vindt. Zeker niet voor arbeidsmigranten die kort blijven. Wel zou dit buiten het centrum kunnen. Er is dan wel sprake van een maximum van 10 arbeidsmigranten per woning. Ook zouden arbeidsmigranten in een oud bedrijfsgebouw kunnen wonen. De beste optie is zo dicht mogelijk bij het bedrijf zodat de arbeidsmigranten ook niet met een busje naar het bedrijf gereden hoeven worden.

Hypothese

Wij stellen als hypothese dat de huisvesting van arbeidsmigranten het meest voordelig is op de vakantieparken, mits deze voldoen aan de gestelde eisen. Dit geeft meer woningruimte aan de reguliere bewoners van asten.

Conceptueel model

- Onafhankelijk
- Afhankelijk

BRONNEN

Arbeidsmigranten Prinsenmeer van Peter Gillis moeten maandag weg zijn, rechter geeft geen uitstel | 30-04-21, Ommel | Bart Werts

We hebben deze bron gebruikt als inspiratie en verdieping in ons onderwerp.

Beleidsnotitie arbeidsmigranten gemeente Asten 2020. | 2 juli 2021 |

Lokale regelgeving overheid

Via de beleidsnotitie hebben we alle regelgeving rondom arbeidsmigratie kunnen vinden. Deze hebben we kunnen gebruiken bij het bedenken van een eventuele woon optie. Hieruit is veel informatie naar voren gekomen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2021, 11 mei). Huisvesting EU-arbeidsmigranten. Buitenlandse werknemers | Rijksoverheid.nl.

Uit deze bron hebben we de Nederlandse wetgeving rondom de huisvesting van arbeidsmigranten gevonden.

METHODE

De methodes die we hebben gebruikt voor ons onderzoek naar het verbeteren van de plaatsing van arbeidsmigranten zijn: het afnemen van enquêtes en interviews. Dit enquêtes zijn ingevuld door de bewoners van Asten en de interviews zijn afgenomen bij de gemeente en burgers die in Asten wonen.

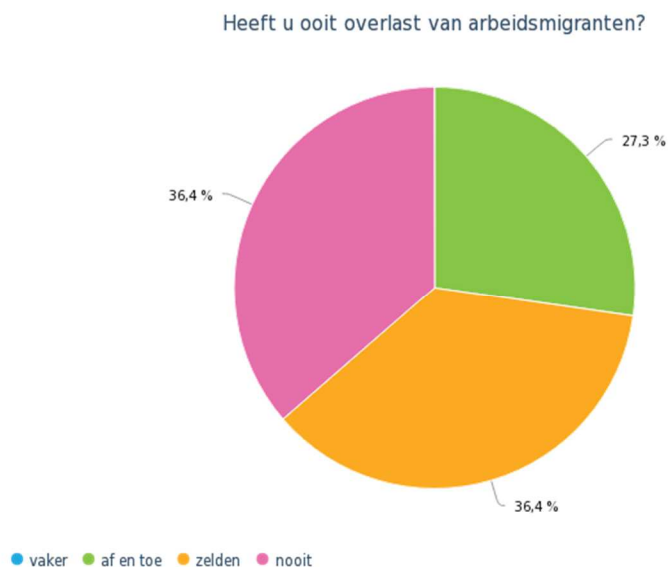
De enquête:

We hebben de enquête laten invullen door mensen die in Asten wonen. De enquête hebben we gemaakt via Survio.com. Deze hebben we zelf ingevuld met de antwoorden van de bewoners van Asten, die we gevraagd hebben om deel te nemen aan ons onderzoek. We hebben de enquête bij 27 mensen afgenomen.

55% van de ingevulde enquêtes is een vrouw en 45% is ingevuld door een man.

10% is onder de 18, 15% van de ingevulde enquêtes is tussen de 18 en 30 jaar oud. 45 % is ingevuld door mensen tussen de leeftijd 30 t/m 50. 30% van onze enquêtes zijn ingevuld door mensen boven de 50.

Voorbeeld vraag:

Je hoort het wel eens voorbij komen. Arbeidsmigranten die overlast veroorzaken, ofwel door afval of door muziek/drankgebruik. Natuurlijk moet daarbij vermeld worden dat niet alleen arbeidsmigranten overlast kunnen veroorzaken, maar ook jeugd of bij een feest in je buurt. Uit deze diagram blijkt dat de meerderheid wel eens overlast ervaart van arbeidsmigranten. Dit gaat dan over af en toe tot zelden. 36,4% heeft nooit overlast ervaren.

De interviews:

Voor ons onderzoek hebben we drie interviews afgenomen. We hebben via teams Liedewij Wiersma van de gemeente geïnterviewd. Zij is projectleider van de omgevingswet. Van haar hebben we heel veel informatie gekregen die we goed kunnen gebruiken voor het maken van ons verslag. Ook hebben we nog twee bewoners van Asten geïnterviewd zij hebben aan gegeven dat ze graag anoniem willen blijven, omdat ze niet in problemen willen komen door het uitspreken van hun mening.

Voorbeeldvraag interview gemeente :

Wie is de eind verantwoordelijk voor de huisvesting van arbeidsmigranten?

Het bedrijf voor wie de arbeidsmigranten werken is eindverantwoordelijk. Dit hoort bij hun rol als ondernemer/baas. Dat heet maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zij krijgen de ruimte om te doen wat nodig is voor hun onderneming, mits ze dit verantwoord doen (dus niet ten behoeve van hun eigen winst hun arbeidskrachten uitbuiten of het milieu vervuilen). Zij hebben de baat van de arbeidskracht, maar dragen daar dan ook de zorg voor.

Voorbeeldvraag interview bewoners:

Wat zou u ervan vinden als arbeidsmigranten in het centrum gevestigd worden?

Ik denk dat ik er geen last van zou hebben. Er wonen nu ook al arbeidsmigranten in de buurt van waar ik woon. Hier heb ik ook nog nooit last van gehad. Dit ligt er natuurlijk ook aan wie erin de buurt komen wonen en wat voor mensen het zijn en met welke bedoelingen ze hier komen wonen.

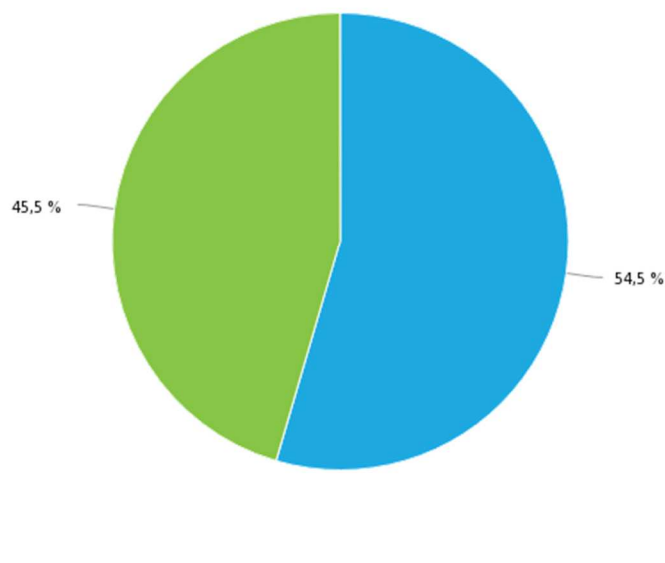
RESULTATEN

Resultaten enquête

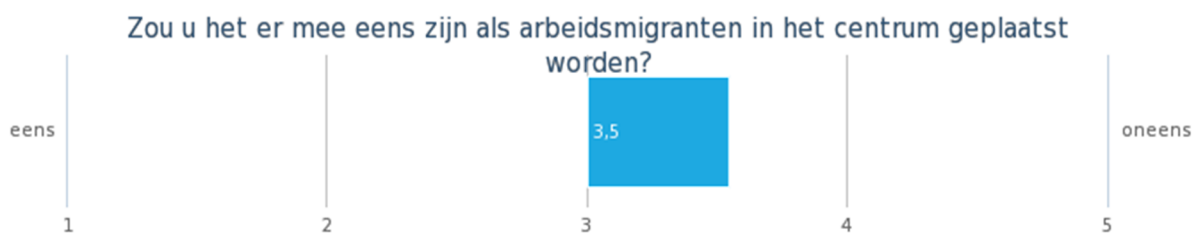

We zien hier dat mensen niet heel positief staan tegenover de komst van arbeidsmigranten. Het resulteert hier dat het gemiddelde ligt op 3.1. Dit wil ook niet zeggen dat mensen er negatief tegen aan kijken, het houdt in dat het neutraal is.

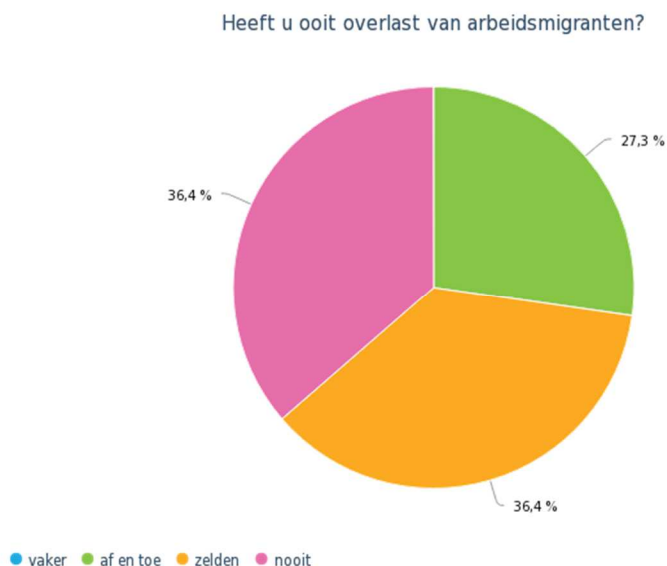
Bent u zich bewust van de huisvesting van arbeidsmigranten in Asten?

Bij de vraag; Bent u zich bewust van de huisvesting van arbeidsmigranten in Asten, komt naar voren dat 42,5% zich daar niet bewust van is. Mensen houden zich niet erg bezig met de woonplaats van de arbeiders.

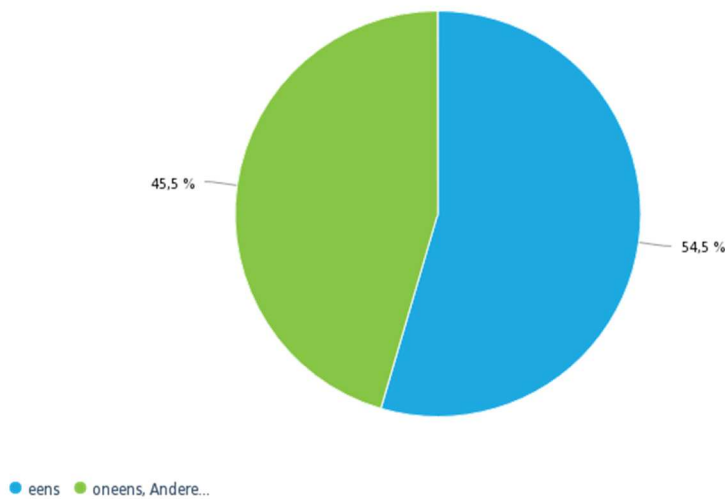

Deze vraag stellen wij vanwege het bekendstaan van overlast en een rommelig bestaan van de arbeidsmigranten woningen. Ook wegens het woningtekort. We zien hier dat het gemiddelde op 3,5 ligt. Het merendeel wil dus liever niet dat er woningen beschikbaar gesteld worden voor de migranten in het centrum.

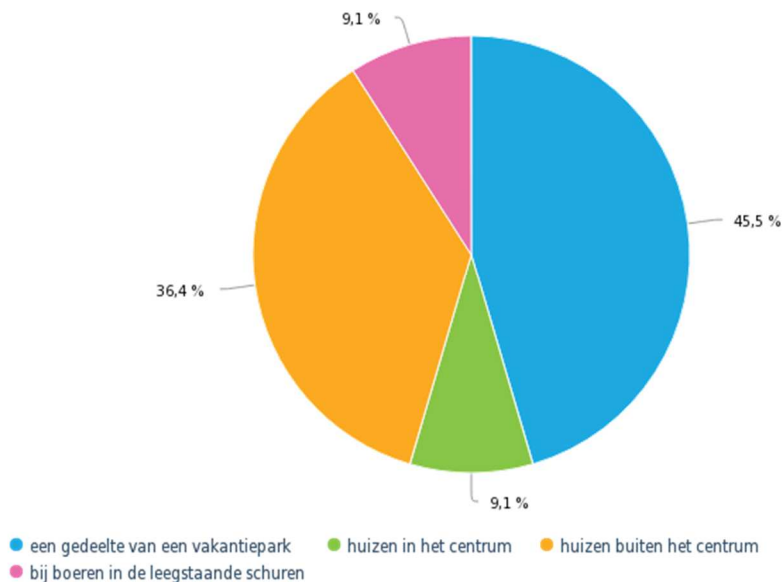
Je hoort het wel eens voorbij komen. Arbeidsmigranten die overlast veroorzaken, ofwel door afval of door muziek/drankgebruik. Natuurlijk moet daarbij vermeld worden dat niet alleen arbeidsmigranten overlast kunnen veroorzaken, maar ook jeugd of bij een feest in je buurt. Uit deze diagram blijkt dat de meerderheid wel eens overlast ervaart van arbeidsmigranten. Dit gaat dan over af en toe tot zelden. 36,4% heeft nooit overlast ervaren.

De huisvesting van arbeidsmigranten op vakantie parken is de beste optie

Wij hebben de stelling; de huisvesting van arbeidsmigranten op vakantieparken is de beste optie. Uit deze enquête blijkt dat een kleine meerderheid het hiermee eens is. In het verleden hebben arbeidsmigranten zich hier ook gevestigd, maar zij moesten vertrekken vanwege het feit dat deze woningen niet voldoen aan de gestelde eisen en omdat deze chalets geen vaste woningen zijn. Dit zijn chalets gemaakt voor recreatie en toerisme en niet voor permanente bewoning.

Wat vind u een geschikte plek voor arbeidsmigranten?

Ook hieruit komt naar voren dat mensen toch voor een vakantiepark kiezen. De tweede voorkeur gaat uit naar de huizen buiten het centrum. Huizen in het centrum en bij boeren in een leegstaande schuur is geen favoriet.

Ten slotte hebben we gevraagd hoe mensen er tegenover staan als arbeidsmigranten hun burens zouden zijn. Ook hier is het gemiddelde 3,5 wat inhoud redelijk negatief. Toch is niet iedereen erop tegen. Dit is ook redelijk persoonlijk.

Conclusie enquête:

We zijn begonnen met de vraag hoe staat u tegenover de komst van arbeidsmigranten. Hier zien we dat sommigen er niet erg blij mee zijn, maar anderen er neutraal instaan. Bijna de helft is zich niet bewust van de vestiging van arbeidsmigranten. Dit kan te maken hebben met het tot kort geleden vertrek vanaf prinsendam. Toch zijn er wel mensen die zich ermee bezig houden. Wij vragen ons af waar we arbeidsmigranten het best kunnen plaatsen, hiervoor hadden we een optie gesteld; het centrum. Mensen hebben dit ook liever niet. Geheel zijn ze er niet op tegen, maar het voorkeur gaat uit van niet. Dit kan te maken hebben met overlast. arbeidsmigranten hebben vaak een rommelig huis, dit is niet altijd het geval. De bevroagde hebben ook liever niet dat arbeidsmigranten hun burens worden. Het gemiddelde van de antwoorden ligt tussen de 3 en 4 naar het negatieve toe. Ook hoor je ooit dingen omtrent overlast, hierbij ervaart ongeveer 2 op de 3 zelden tot af en toe overlast. Een meerderheid van 54,5% vindt vakantieparken de beste optie als huisvesting.

Mensen zijn redelijk neutraal in hun wensen. Je ziet dat ze het wel belangrijk vinden dat er voor goede huisvesting wordt gezorgd, maar dan liever niet in het centrum.

Onderaan in ons verslag in Bijlage B zijn alle grafieken te vinden. Deze met een bijschrijving van elke grafiek.

Resultaten interviews:

Resultaat van het interview met Liedewij Wiersma:

Uit het interview met Liedewij blijkt dat de arbeidsmigranten van harte welkom zijn in de gemeente Asten. Dit komt omdat ze werk doen die de bewoners van Nederland niet wil doen. Ze zorgen dus voor een draaiende economie.

In het interview zijn we erachter gekomen dat de gemeente helemaal niet verantwoordelijk is voor het onderbrengen van arbeidsmigranten. Ze hebben hier dus geen budget beschikbaar voor. De gemeente registreert hoeveel arbeidsmigranten er zijn en helpt de arbeidsmigranten met inburgeren. Dit is vooral van belang als de arbeidsmigranten voor een lange tijd blijven.

Ook zorgt de gemeente voor de vergunningen van de arbeidsmigranten en de bedrijven. Een vergunning krijg je als je aan de landelijke regels voldoet. Een voorbeeld hiervan is hygiëne, elektriciteit en voldoende daglicht. De gemeente controleert hier steekproefsgewijs op om ervoor te zorgen dat de huisvesting niet onder illegale omstandigheden gebeuren. Waar de arbeidsmigranten gehuisvest worden wordt ook bepaald door de gemeente. Dit doen ze om ervoor te zorgen dat het verantwoordelijk gebeurt.

In ons interview zijn we erachter gekomen dat het niet wenselijk is dat arbeidsmigranten zich in het centrum gaan vestigen. De beste plek is volgens de gemeente zo dicht mogelijk bij het bedrijf. Ook zijn we erachter gekomen dat het niet de bedoeling is om als arbeidsmigrant op een vakantiepark te gaan wonen. Dit is omdat een vakantiepark bedoeld is voor recreatie en niet voor huisvesting.

Resultaat van het interview met inwoner 1:

Uit het interview met inwoner 1 blijkt dat het contact met arbeidsmigranten beperkt is, maar dat de inwoner er wel bewust van is. Ook is er een positieve mening ontstaan over de komst van arbeidsmigranten. De overlast is beperkt, hierdoor zou de inwoner het niet erg vinden als de arbeidsmigranten in het centrum geplaatst worden. Mits de instelling van de arbeidsmigranten goed is. Wel maakt de bewoner zich druk dat de plaatsing van de migranten op dit moment niet op de juiste manier gebeurt. De bewoner zou hier graag verandering in zien.

Resultaat van het interview met inwoner 2:

Het resultaat van het interview met inwoner 2 is dat de bewoner geen direct contact heeft met arbeidsmigranten, maar er wel heel bewust van is dat ze er zijn. Ook ondervindt de inwoner ooit overlast van arbeidsmigranten, wat een onveilig gevoel veroorzaakt. Het idee van arbeidsmigranten in het centrum of als burens staat de inwoner niet zo aan. De inwoner vindt wel dat de arbeidsmigranten een goede woonplek toegewezen moeten krijgen. En niet uitgebuit mogen worden. Ook blijkt dat ze door het gevoel van onveiligheid veroorzaakt wordt omdat een kleine groep wel eens overlast veroorzaakt heeft.

CONCLUSIE EN DISCUSSIE

Resultaten probleemstelling en hypothese

Onze probleemstelling gaf weer dat vakantieparken geen optie zijn. Er is een tekort aan woningen waardoor de plaatsing liever niet in het centrum is, mensen gaven ook aan dat ze arbeidsmigranten ook bij voorkeur niet in het centrum willen. Ook waren de vakantieparken geen reële woonplaatsen. Deze voldoen niet aan de eisen rondom de arbeidsmigranten. Er kwam naar voren dat de plaatsing van arbeidsmigranten dicht bij de werkplaats het meest gewenst is. Dit is efficiënt en het voordeligst betreft woningen. Dit is normaliter buiten het centrum zo blijven er meer woningen over voor de bewoners van Asten.

Onze hypothese sluit hier niet geheel bij aan. Wij zijn alsnog van mening dat het plaatsen van arbeidsmigranten op vakantieparken buiten de vakantieperiodes een goede optie is. Mits deze kunnen voldoen aan de eisen. Echter zeggen we hierbij dat dit bedoeld is voor de short-stay categorie. We hebben doormiddel van dit onderzoek gezien dat de plaatsing van de arbeidsmigranten dicht bij het bedrijf de beste optie is.

Representativiteit

We vinden ons onderzoek naar de huisvesting van arbeidsmigranten erg representatief. We hebben namelijk veel verschillende leeftijden kunnen bereiken. Dit zorgt ervoor dat we een breed beeld hebben van hoe mensen tegen de huisvesting van arbeidsmigranten aankijken. Hierdoor kunnen we beter onderzoeken wat we willen veranderen om te zorgen dat er een verbetering ontstaat in de huisvesting. We hebben er rekening mee gehouden dat het aantal vrouwen en mannen ongeveer gelijk is.

Beperkingen onderzoek

Tijdens ons onderzoek hebben niet veel beperkingen gehad. We hebben alles aangepast op het probleem COVID-19. Ons interview is online via Teams uitgevoerd en de andere interviews zijn fysiek afgenomen. De enquête hebben we online uitgevoerd vanwege de veiligheid van ieders gezondheid. Wel hebben we een paar mensen nog vragen kunnen stellen in het dorp. Wel ervaren we het als zeer vervelend, wanneer we niet vijf dagen naar school gingen. Dit heeft ons veel tijd samen afgenomen, toch hebben we een manier gevonden om samen tot overleg over te gaan en alles door te kunnen lopen.

Vervolgonderzoek

Ons onderzoek is nu gegaan over hoe we de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen verbeteren. Hier zouden we graag verder op in willen gaan, omdat we graag nog vragen willen stellen die iets dieper op het onderwerp in gaan.

Ook zijn we er door middel van ons onderzoek achter gekomen dat de bedrijven waar de arbeidsmigranten werken verantwoordelijk zijn voor de huisvesting. Als we een vervolgonderzoek zouden moeten doen dan zouden we nu graag willen weten hoe de bedrijven dit regelen en wat zij beter zouden kunnen doen. Dit zouden we ook nog een goede optie vinden voor een vervolg onderzoek.

LITERATUURLIJST

Arbeidsmigranten, wie zijn dat eigenlijk? | onderwijs en arbeidsmarkt | 22-04-2021 | Sarah Drenth, projectleider maatschappelijke vraagstukken provincie Gelderland

www.onderwijsenarbeidsmarkt.gelderland.nl

ABU, Algemene Bond Uitzendondernemingen | 2021, 28 juni | Rolf van der Meijden

www.abu.nl

Beleidsnotitie arbeidsmigranten gemeente Asten 2020 | 4 februari 2020 | Gemeente Asten

https://www.asten.nl/fileadmin/Asten/PDF-formulieren_producten/Beleid/Ruimtelijke_ordering_en_volkshuisvesting/Beleidsnotitie_Arbeidsmigranten_gemeente_Asten_2020.pdf

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 2021, 11 mei.

Huisvesting EU arbeidsmigranten. Buitenlandse werknemers |

Rijksoverheid.nl.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/buitenlandse-werknemers/huisvesting-buitenlandse-werknemers>

Arbeidsmigranten Prinsenmeer van Peter Gillis moeten maandag weg zijn, rechter geeft geen uitstel | 30-04-21, Ommel | Bart Werts

<https://www.ed.nl/de-peel/arbeidsmigranten-prinsenmeer-van-peter-gillis-moeten-maandag-weg-zijn-rechter-geeft-geen-uitstel~af8e8f4b/>

Beleidsnotitie arbeidsmigranten gemeente Asten 2020. (z.d.). Gemeente Asten | Geraadpleegd op 2 juli 2021 | Lokale regelgeving overheid

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR637413>

LOGBOEK

Datum	Tijd	Wat heb ik gedaan?
20 mei	50 minuten	Uitleg over sociaal maatschappelijk onderzoek
21 mei	50 minuten	Onderzoeksvraag en domein bedenken
27 mei	50 minuten	Burgemeester op bezoek
28 mei	50 minuten	Conceptueel model, hypothese en de deelvragen
3 juni	50 minuten	Enquête maken
4 juni	50 minuten	Interview gemeente en burgers maken
9 juni	Ochtend	Interviews en enquêtes afgenomen (onderzoeksdag)
16 juni	100 minuten	Uitwerken interview en enquêtes
22 juni	50 minuten	Methode en opzet verslag
15 juni	60 minuten	Representativiteit en vervolgonderzoek
20 juni	50 minuten	Beperking onderzoek en bijlages toevoegen
23 juni	50 minuten	Bronnen en literatuurlijst toevoegen

25 juni	50 minuten	Antwoorden op deelvragen
30 juni	30 minuten	Nakijken verslag
2 juli	40 minuten	Aanpassen na reflectie J. Hopstaken

BIJLAGE A

Interview met Liedewij Wiersma (projectleider omgevingswet)

Hoe kunnen we in Asten de huisvesting van de arbeidsmigranten verbeteren?

Vooropgesteld: arbeidsmigranten zijn van harte welkom. Ze zijn onmisbaar voor diverse bedrijven in ons buitengebied van Asten en leveren de handen voor het vele werk dat verricht moet worden. Dit type werk wordt steeds minder door Nederlanders zelf verricht.

Arbeidsmigranten vullen dit gat op en zorgen ervoor dat de agrarische bedrijven kunnen blijven draaien (economisch belang). Dit geldt in veel agrarische gemeenten in het land.

- Bieden jullie hulp aan de verbetering van huisvesting van arbeidsmigranten in Asten?
 - Wij registreren de arbeidsmigrant in de Basisregistratie Personen (behalve als ze hier echt kort zijn, minder dan 4 maanden. Zie ook verder op in jullie vragen). Daarmee staan ze officieel in onze gemeente geregistreerd (en kunnen ze bijvoorbeeld geboortes aangeven of trouwen, in de gevallen dat ze hier lang wonen en werken) en krijgen ze een BSN-nummer wat ze nodig hebben om te kunnen werken (ook van belang voor bijvoorbeeld belasting en verzekeringen). Ze zijn dan ook officieel "vindbaar". Dat helpt ook bij het oplossen van de huisvestingsproblematiek: als je weet hoeveel arbeidsmigranten geregistreerd staan en waar ze werken, kun je ook controleren hoe hun huisvesting is. Dat doet de gemeente namelijk ook:
 - Wij geven vergunningen voor de huisvesting en controleren hier steekproefsgewijs op. Dat helpt voorkomen dat arbeidsmigranten onder erbarmelijke en illegale omstandigheden worden gehuisvest. Als een agrarisch bedrijf ergens arbeidsmigranten wil huisvesten dan dient hij daar een plan/vergunningaanvraag voor in. Op het gebied van huisvesting zijn er diverse regels waar een woonruimte aan moet voldoen (landelijke regels in het Bouwbesluit of specifieke keurmerken: zie verderop in jullie vragenlijst). De gemeente geeft vergunningen alleen af als ze aan de landelijke regels voldoen. Verder bepaalt de gemeente waar de arbeidsmigranten gehuisvest worden, zodat dit op een verantwoorde en zorgvuldige manier gebeurt. Dus: waar de huisvesting aan moet voldoen staat in landelijke regels en keurmerken. Waar de huisvesting mag worden gerealiseerd bepaalt de gemeente. Dit tezamen zorgt voor een verantwoorde manier van huisvesting van arbeidsmigranten.
 - Inburgering: omdat de arbeidsmigranten bij ons geregistreerd staan is er ook meer zicht op hen en kunnen ze bijvoorbeeld geholpen worden bij inburgering (wat van belang is zodat ze niet van de radar verdwijnen). Zeker voor arbeidsmigranten die hier lang verblijven is het van belang dat ze niet alleen goede huisvesting hebben, maar ook opgenomen worden in een gemeenschap (de taal leren, kinderen naar school, onderdeel worden van een woonwijk: ook dat hoort bij fijn wonen).
- Zo ja, hoe gaat dit in zijn werk? Het arbeidsmigrantenbeleid is hierin een belangrijk document. Doel is te zorgen voor een veilige, menswaardige, verantwoorde huisvesting van arbeidsmigranten. Dus niet in een loods op een bedrijventerrein, een schuur zonder daglicht bij het agrarisch bedrijf of een vakantiepark. Er wordt onderscheid gemaakt in short stay (minder dan 4

maanden, mid-stay (4 maanden-3 jaar) en long-stay (langer dan 3 jaar). Per groep zijn randvoorwaarden gesteld aan de huisvesting. Zijn ze hier maar kort, dan komen ze niet in reguliere woningen terecht. Zijn ze hier lang dan is het ook belangrijk dat ze een fijne plek hebben, met meer privacy en de kans om een leven op te bouwen naast het werk (bijvoorbeeld met een gezin). Zoek maar op in het beleid!

- **Hoeveel arbeidsmigranten zijn er geregistreerd in Asten?** In het Basisregister Personen is te zien hoeveel arbeidsmigranten (mid-stay of long-stay) zich officieel geregistreerd hebben. Het zijn er naar verwachting meer, omdat we merken dat niet alle arbeidsmigranten die hier langer dan 4 maanden blijven zich hier ook echt inschrijven. Ze weten niet dat dit moet, willen niet officieel geregistreerd worden of blijven liever in hun land van herkomst ingeschreven staan. : hier staat alleen de arbeidsmigranten in die zich officieel registreren. Om te weten hoeveel er geregistreerd zijn moet er een uittreksel uit het BRP komen. Ik weet niet of jullie die gegevens mogen krijgen en of daar kosten aan verbonden zijn (dat vraag ik even na).
- **Hoeveel verwachten jullie er?** Geen idee. Er is vast een trend zichtbaar te maken als je gegevens van aantallen over een periode van meerdere jaren achter elkaar zet. Maar die vraag gaat voor nu te ver. Agrarische bedrijven zullen ze voorlopig nog nodig hebben. Misschien wordt die behoefte langzaam aan minder (bijvoorbeeld door verdere automatisering van het land-werk). Zij zouden misschien een inschatting kunnen maken.
- **Wat zijn de minimale eisen voor een woonruimte?** Algemene landelijk regels voor huisvesting vind je bijvoorbeeld in het Bouwbesluit (huisvesting moet veilig, schoon etc zijn, er moet daglichttoetreding zijn). Daarnaast zijn er specifieke keurmerken voor de huisvesting van arbeidsmigranten (SNF keurmerk: Stichting Normering Flexwonen): als de huisvesting hier aan voldoet dan is het goed geregeld qua inrichting, veiligheid, hygiëne, sanitaire voorzieningen, elektriciteit en privacy.
- **Word er een budget beschikbaar gesteld voor de huisvesting van arbeidsmigranten?** Niet door de gemeente.
- **Wat zijn de mogelijkheden voor huisvesting?** Zie het arbeidsmigrantenbeleid. Huisvesting van arbeidsmigranten is primair de verantwoordelijkheid van het agrarisch bedrijf, van hun werkgever. Die zoeken soms locaties waar ze veel arbeidsmigranten tegelijk kunnen huisvesten. Dit wordt ook wel een migrantenhotel genoemd. In Asten mogen er niet meer dan 100 arbeidsmigranten per locatie worden gehuisvest, maar dat hangt dan wel af van de locatie (vaak kunnen er niet zoveel mensen tegelijk verantwoord gehuisvest worden). Nu er diverse bedrijven stoppen geeft dat hun agrarische buurbedrijven de kans om extra grond te kopen om daar huisvesting voor de migranten te realiseren. Dat kost natuurlijk tijd en geld, en dat is er niet altijd. Daarom wordt ook gekeken naar bestaande grote gebouwen die vrij komen (zo is er ooit door een bedrijf geïnformeerd of het Heilig Hart Klooster in Asten opgekocht kon worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten in de voormalige kamers van de paters) en worden huizen opgekocht voor kamers. Daar moet dan wel een vergunning voor worden aangevraagd. Dat geeft nog wel eens wrijving met de burens.

- Hebben jullie een voorkeur voor waar de arbeidsmigranten geplaatst worden? Bij het bedrijf of zo dicht mogelijk hierbij (zodat er geen groepen arbeidsmigranten met busjes uit alle hoeken van de regio moeten worden gereden). Dat is dus vrijwel altijd in het buitengebied van Asten.
- Wat vinden jullie ervan als zij in het centrum vestigen? Niet wenselijk, zeker niet voor short stay. De woningen in de kern zijn echt bedoeld als woningen en niet voor "logies", wat een verblijf van een paar maanden feitelijk is). Short stayers integreren ook niet en gaan geen onderdeel vormen van de buurt. Als er sprake is van long stay kan een arbeidsmigrant op de reguliere woningmarkt terecht, maar feit is dat deze zo onder spanning staat dat de kans nihil is dat hij of zij op die manier in het centrum een woning kan huren of kopen.
- Waar zou een vakantiepark aan moeten voldoen om ze daar te vestigen? Huisvesting van arbeidsmigranten op een vakantiepark is niet toegestaan. Een vakantiepark is voor recreatie en niet voor verkapte tijdelijke bewoning. Maar het gebeurt wel. Dat lees je ook wel in het nieuws. Als arbeidsmigranten hier kort zijn (voor echt seizoenswerk, short stay, minder dan 4 maanden) vallen ze onder een andere categorie. Ze worden dan ook niet in het BRP opgenomen (dus niet officieel geregistreerd) en blijven nog officieel in hun eigen land geregistreerd staan. Soms worden ze alsof ze toerist zijn op een vakantiepark geplaatst. Dat kan leiden tot slechte woonomstandigheden en overlast, want deze parken zijn niet gemaakt voor een verblijf van 4 maanden, de mensen die er op vakantie zijn vinden het niet fijn en soms ontstaat er ook vervelende overlast. In Asten is via het bestemmingsplan vastgelegd dat een vakantiepark niet bestemd is voor wonen, waarmee huisvesting van arbeidsmigranten op zo'n park formeel niet is toegestaan. Dat is in heel veel gemeenten zo. Vanwege het tekort aan huisvesting knijpen sommige gemeenten nog wel eens een oogje dicht. Asten wilde dit niet meer, vanwege de overlast en de slechte omstandigheden. Alle arbeidsmigranten moeten daarom weg van Prinsenmeer. De bedrijven waar zij voor werken moeten voor goede huisvesting zorgen. Dit veroorzaakt spanning tussen het economisch belang van het bedrijf en de maatschappelijke verantwoordelijkheid voor goede huisvesting en menswaardige omstandigheden. Dat levert nog wel eens lastige gesprekken op, maar het belang om voor goede, verantwoorde huisvesting te zorgen vinden wij dan belangrijker dan het belang van het agrarisch bedrijf.

Wie is de eind verantwoordelijk voor de huisvesting van arbeidsmigranten?

Het bedrijf voor wie de arbeidsmigranten werken is eindverantwoordelijk. Dit hoort bij hun rol als ondernemer/baas. Dat heet maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zij krijgen de ruimte om te doen wat nodig is voor hun onderneming, mits ze dit verantwoord doen (dus niet ten behoeve van hun eigen winst hun arbeidskrachten uitbuiten of het milieu vervuilen). Zij hebben de baat van de arbeidskracht, maar dragen daar dan ook de zorg voor.

Interview met bewoner van Asten I

- *Bent u wel eens in contact geweest met arbeidsmigranten?*
Nee, ik ben niet echt in contact geweest met arbeidsmigranten. Ik heb dan ook nooit gebruik gemaakt van diensten van arbeidsmigranten. Ik ken ze wel van zien en heb er ooit mee gesproken als ik ze toevallig tegen kom.

- *Wat is u mening over arbeidsmigranten in het land?*
Ik heb een positieve mening over arbeidsmigranten. Dit omdat ze onze economie helpen en werk doen dat we zelf liever niet willen doen.

- *Heeft u ooit overlast van arbeidsmigranten?*
Op het moment niet meer veel. Vroeger had ik er wel vaker last van. Dit was als ik bijvoorbeeld ging sporten in de bossen, dan had ik wel ooit overlast van arbeidsmigranten die aan overmatig drankgebruik doen.

- *Wat zou u ervan vinden als arbeidsmigranten in het centrum gevestigd worden?*
Ik denk dat ik er geen last van zou hebben. Er wonen nu ook al arbeidsmigranten in de buurt van waar ik woon. Hier heb ik ook nog nooit last van gehad. Dit ligt er natuurlijk ook aan wie erin de buurt komen wonen en wat voor mensen het zijn en met welke bedoelingen ze hier komen wonen.

- *Heeft u zelf een idee waar u arbeidsmigranten zou plaatsen?*
Nee ik zou geen idee hebben waar ik arbeidsmigranten in de buurt zou moeten plaatsen.

- *Wat zou u graag willen zien dat de gemeente verandert aan de huisvesting van arbeidsmigranten in Asten?*
Ik zou graag willen zien dat de gemeente ervoor zorgt dat de plaatsing van arbeidsmigranten menswaardig gebeurt. Ik heb namelijk gezien aan het onderkomen van sommige arbeidsmigranten dat dit niet het geval is. En dit vind ik wel een belangrijk ding wat veranderd zou moeten worden.

- *Zou u ervoor open staan als uw buurman een arbeidsmigrant is ?*
Dit is heel afhankelijk van de instelling van de arbeidsmigranten die naast mij zouden kunnen komen wonen. Als ze hier met een goede reden komen dat vind ik dat het wel kan. Ik denk ook dat je altijd wel ooit last gaat hebben van je burens, het maakt niet uit of dit arbeidsmigranten of gewoon

Nederlanders zijn. Overlast heb ik nu ook wel ooit van mijn burens, dus ik zou er wel open voor staan.

- *Bent u zich bewust van de huisvesting van arbeidsmigranten in Asten?*
Ja ik ben hiervan op de hoogte. Ik weet namelijk dat het onderkomen van arbeidsmigranten niet altijd op een menswaardige manier gebeurt. Ook ken ik een paar plekken waar arbeidsmigranten worden ondergebracht zoals bij de camping in de straat ??

Interview bewoners II

- *Bent u wel eens in contact geweest met arbeidsmigranten?*
Ik heb niet echt contact met arbeidsmigranten. Maar ik zie bijvoorbeeld op straat of in de winkel. Ik ken wel mensen die met arbeidsmigranten te maken hebben.
- *Wat is u mening over arbeidsmigranten in het land?*
Van een kant vind ik het fijn dat ze er zijn, omdat ze toch goed werk doen wat gedaan moet worden. Het is vaak werk dat niet populair is bij Nederlanders, bijvoorbeeld in slachterijen of op het land.
- *Heeft u ooit overlast van arbeidsmigranten?*
Het geeft me soms een onveilig gevoel als ze met heel veel in de winkel zijn. Of als ik ze me allemaal zie lopen. Ik heb nog niet iets persoonlijk vervelend meegemaakt.
- *Wat zou u ervan vinden als arbeidsmigranten in het centrum gevestigd worden?*
Ik vind dat zelf toch een minder goed idee. Dan bepalen ze toch heel erg het straatbeeld en dat ziet er dan niet zo Nederlands uit. Misschien vervelend om te zeggen, maar ik vind het toch belangrijk dat ik niet het gevoel heb dat ik in het buitenland ben.
- *Heeft u zelf een idee waar u arbeidsmigranten zou plaatsen?*
Ik denk zelf bijvoorbeeld aan het buitengebied. Daar kunnen ze zelf ook meer hun gang gaan, zonder anderen te storen.
- *Wat zou u graag willen zien dat de gemeente verandert aan de huisvesting van arbeidsmigranten in Asten?*
Niet alleen voor Asten maar voor alle arbeidsmigranten vind ik het belangrijk dat ze wel een fijne plek hebben om te wonen. Dat er duidelijke regels en controle is dat ze niet met heel veel in een kleine ruimte moeten wonen, en daar misschien ook nog heel veel geld voor moeten betalen.

- *Zou u ervoor open staan als uw buurman een arbeidsmigrant is ?
Ik moet eerlijk zeggen dat ik dat niet zo leuk zou vinden, ik zou bang zijn voor overlast, bijvoorbeeld van geluid. Omdat ze vaak met grotere groepen samen zitten en veel drinken. Ze hebben vaak toch andere gewoonten. Stel als het een gezin zou zijn, dan zou ik er al minder moeite mee hebben, dan wanneer er 10 mensen in een huis bij elkaar worden gepropt.*

- *Bent u zich bewust van de huisvesting van arbeidsmigranten in asten?
Ja, ik heb er van gehoord. Ook omdat ze eerst op de camping zaten, en daar nu vanaf moesten. Je ziet ze vooral in de winkel maar verder eigenlijk niet.*